

**Ресми рецензент Кемешов Жомарт Омирбековичтың
6D120100 - «Ветеринарлық медицина» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін тағайындалуына ұсынылған
Муратбаев Даuletbek Манарабековичтың «Сиыр бедеулігін алдын алу және жоюга бағытталған ветеринариялық іс-шараларды
жетілдіру» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына берілген жазбаша пікірі**

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	<p>1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:</p> <p>1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі); 2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы) 3) Диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету)</p>	Ғылымның дамыту бағыттарына және мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес. Диссертант диссертацияны өсіп-өну қызметін жақсарту және бедеулікті қысқарту бойынша инновациялық әдістерді пайдалана отырып, сүтті сиырлардың өнімділігін арттыру (0.19) және 2018-2020 жылдарға арналған ауылшаруашылық саласындағы қолданбалы ғылыми зерттеулер жобасы (О.0879) бағдарламалар аясында орындаған.
2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.	Ғылыми жұмыс ветеринария ғылымының дамуына елеулі үлесін қосады. Жүргізілген жұмыс нәтижелері оның маңыздылығын ашылғандығын көрсетеді.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған	Докторант ғылыми жұмысты өзі жоғары деңгейде жазғаны күмән келтірмейді.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негізdemесі: 1) негізделген; 2) жартылай негізделген;	Диссертациялық жұмыс өзекті мәселеге арналып тәжірибелік түрғыдан толығымен негізделген.

		<p>3) негізделмеген.</p> <p>4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды</p> <p>1) айқындайды;</p> <p>2) жартылай айқындайды;</p> <p>3) айқындаамайды</p>	Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын толығымен айқындайды.
		<p>4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді:</p> <p>1) сәйкес келеді;</p> <p>2) жартылай сәйкес келеді;</p> <p>3) сәйкес келмейді</p>	Диссертациялық жұмыстың мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді
		<p>4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылышы логикалық байланысқан:</p> <p>1) толық байланысқан;</p> <p>2) жартылай байланысқан;</p> <p>3) байланыс жоқ</p>	Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылышы логикалық толық байланысқан.
		<p>4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:</p> <p>1) сынни талдау бар;</p> <p>2) талдау жартылай жүргізілген;</p> <p>3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген</p>	Ізденуші диссертациялық жұмысты орындау барысында сынни талдауды қолданған.
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	<p>5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма?</p> <p>1) толығымен жаңа;</p> <p>2) <u>жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</u></p> <p>3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	Диссертацияның ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табылады (75%-дан астамы жаңа болып табылады).
		<p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма?</p> <p>1) толығымен жаңа;</p> <p>2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып</p>	Диссертацияның қорытындылары толығымен жаңа болып табылады.

		<p>табылады);</p> <p>3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p> <p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?</p> <p>1) толығымен жаңа;</p> <p>2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</p> <p>3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	Жартылай жаңа.
6.	Негізгі қорытындылард ың негізділігі	<p>Барлық қорытындылар ғылыми түрғыдан қараганда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)</p>	Диссертациялық жұмыстың барлық қорытындылар ғылыми түрғыдан қараганда ауқымды дәлелдемелерде негізделген болып табылады.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	<p>Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет:</p> <p>7.1 Қағидат дәлелденді ме?</p> <p>1) дәлелденді;</p> <p>2) шамамен дәлелденді;</p> <p>3) шамамен дәлелденбеді;</p> <p>4) дәлелденбеді</p> <p>7.2 Тривиалды ма?</p> <p>1) ия;</p> <p>2) жоқ</p> <p>7.3 Жаңа ма?</p> <p>1) ия;</p> <p>2) жоқ</p> <p>7.4 Қолдану деңгейі:</p> <p>1) тар;</p> <p>2) орташа;</p> <p>3) кең</p> <p>7.5 Мақалада дәлелденген бе?</p>	<p>7.1 Дәлелденді.</p> <p>7.2 Жоқ.</p> <p>7.3 Ия. Қазақстан Республикасының Ұлттық зияткерлік менишкі институтының пайдалы модельдеріне патент алынған.</p> <p>7.4 Кең</p> <p>7.5 Ия. Ғылыми зерттеу жұмыстарының нәтижелері бойынша 10 мақала жарияланған. Оның ішінде: 3 мақала- ҚР БФМ білім және ғылым саласын бақылау бойынша Комитет ұсынған; 1 мақала Scopus мәліметтер базасына кіретін журналда;</p>

		1) ия; 2) жок	
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	<p>8.1 Әдістеменің таңдауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған</p> <p>1) ия; 2) жок</p> <p>8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өндөу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған:</p> <p>1) ия; 2) жок</p> <p>8.2 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді):</p> <p>1) ия; 2) жок</p> <p>8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған / ішінара расталған / расталмаған</p> <p>8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз</p>	<p>Ия. Ғылыми жұмыс әдістеме негізінде жүргізілген. .</p> <p>Ия. Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылымн зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өндөу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған.</p> <p>Ия. Диссертациялық жұмыстың қорытындылары диссертацияда қойылған міндеттерге сай берілген және зерттеу топтарындағы эксперименттердің барысында толық көлемде расталып, дәлелденген.</p> <p>Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді отандық және шетелдік ғылыми әдебиеттерге сілтемелер жасау арқылы расталған.</p> <p>Диссертациялық жұмысты жазу барысында 200- ден аса әдебиет пайдаланылған және бұл әдеби шолуды жеткілікті түрде қамтуға жеткілікті.</p> <p>Ия. Диссертацияның теориялық маңызы бар, оның дәлелі ретінде нәтижелерін өндіріске енгізуін көрсетуге болады.</p>
9	Практикалық құндылық принципі	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар:	
		1) ия;	

		<p>2) жок</p> <p>9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары:</p> <p>1) ия; 2) жок</p>	<p>Ия. Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары.</p>
		<p>9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады?</p> <p>1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>Практикалық ұсыныстар толығымен жаңа болып табылады. Оларды сиырлардың бедеулігін алдын атуда кеңінен қолдануға болады</p>
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	<p>Академиялық жазу сапасы:</p> <p>1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.</p>	<p>Академиялық жазу сапасы - жоғары.</p>

Шешім: Муратбаев Даuletбек Манаrbековичқа 6D120100 - «Ветеринарлық медицина» мамандығы бойынша философия докторы дәрежесін (PhD) тағайындалуын ұсынамын.

Ресми рецензент,
**«С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті» Кеңіншілік
 ветеринария ғылымдарының кандидаты, аға оқытушы**

